

Stel je eens voor: je zit in de wachtkamer, al starend naar een klinisch witte muur, te overpeinzen wat er straks te gebeuren staat, wachtend tot jouw nummertje op het digitale bord verschijnt en je naar binnen mag. Of je zit in de wachtkamer te kijken naar een prachtig wandvullend natuurlandschap, wegdromend en onderzoekend wat er allemaal gebeurt in de foto, totdat de assistente, sneller dan verwacht, je naam roept voor je afspraak. Dat is het effect van healing art.

Healing art voor het Erasmus MC

Ron ter Burg - www.ronterburg.com

Het afgelopen jaar had ik de eer te mogen werken aan het healingart-project bij het Erasmus MC. Dit project omvat meer dan tachtig grootformaat-landschapsfoto's die in de wachtruimten en behandelruimten zijn geplaatst. Het gaat hier om beelden van het formaat 2 bij 3 meter tot en met grote panorama's met een formaat van 3 bij 15 meter.

Healing art

Uit onderzoek is gebleken dat het stresshormoon cortisol afneemt als men naar afbeeldingen van de natuur kijkt. Met name bij landschappen die aan de ene kant overzicht en aan de andere kant beschutting bieden, voelen wij mensen ons het prettigst. Denk hierbij aan coulisselandschappen en open landschappen

van bijvoorbeeld kalm water, maar ook aan afbeeldingen van bloemen en aaihbare dieren, al dan niet in het landschap.

Het Erasmus MC ontwikkelde in samenspraak met een adviseur en de architect het concept 'healing environment', waar de healingart-beelden een onderdeel van uitmaken. Andere onderdelen

van een healing environment bij het Erasmus MC zijn natuurlijke patio's en een grote daktuin met fruitbomen, welke toegankelijk is voor bezoekers en patiënten.

De opdracht

In een vroeg stadium van de plannen voor een healing environment benaderde het Erasmus MC eerst mij rechtstreeks en in een later stadium benaderden ze het fotostockbureau (Buiten-Beeld) waar ik voor werk. Door middel van een meervoudig onderhandse aanbesteding selecteerde het Erasmus MC vervolgens uit vijftien fotografen mij voor deze opdracht.

Om voor dit project in aanmerking te komen, moest ik onder andere een pakket aan officiële aanbestedingsformulieren invullen, veel vragen beantwoorden en een portfolio aanleveren, die uiteraard moest voldoen aan het healingart-concept. Dit was een flinke klus, waarbij nauwkeurigheid van groot belang was. Punten en komma's op de verkeerde plek konden bijvoorbeeld al betekenen dat je de opdracht op je buik kon schrijven.

Uiteindelijk kreeg ik op 30 januari 2017 de uitslag te horen. Dit prachtige bericht moest even tot mij doordringen, maar daarna begon ik vol enthousiasme aan dit mooie avontuur.

Tijdens het doorlezen van het dertig pagina's tellende programma van eisen kwam ik er al snel

achter dat de omschreven healingart-beelden het type foto's is dat perfect binnen mijn stijl van fotograferen past. Ik maakte dus eigenlijk altijd al healingart-foto's. Het enige waar ik nu extra op moest letten, was dat de foto's een voldoende vriendelijke uitstraling hadden.

Waar ik gewend was om rond zonsondergang en zonsopkomst te fotograferen, moest ik nu voor de gewenste sfeer de tijdstippen bijstellen naar vroeg in de avond of later op de morgen. Dat was voor mij in eerste instantie wel even omschakelen.

De voorbereiding

Bij een dergelijk project komt ook een flink stuk projectmanagement kijken. Goede communicatie en goed overleg zijn de sleutelfactoren om het project tot een goed einde te brengen. Als fotograaf ben je in de eerste plaats verantwoordelijk voor het leveren van een flink aantal beelden waaruit de klant kan kiezen. Deze beelden mocht ik presenteren aan een commissie, die bestond uit een afvaardiging van het Erasmus MC en de verantwoordelijke architect.

Hierbij is belevingsmanagement ook erg belangrijk. Om de commissie een goed beeld te geven van hoe bijvoorbeeld de grote panorama's eruit zouden komen te zien op de wand, projecteerde ik de foto's in de diverse tekeningen van de wandaanzichten. Door het te visualiseren had de commissie een goed beeld van de fotowanden,

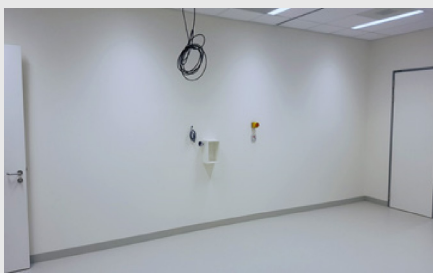
Making of panorama Paard van Marken.

waardoor ze gemakkelijk de juiste keuzes konden maken. Na de definitieve selectie moest ik zorg dragen voor de productiebestanden in het juiste kleurprofiel en afbeeldingsformaat, en dit natuurlijk allemaal binnen het afgesproken tijdsplan.

Voordat je aan het presenteren van de beelden toe bent, is er veel overleg nodig. Dit betekende voor mij minimaal één keer in de maand vanuit het noorden naar Rotterdam afreizen voor overleg met de projectleider van het Erasmus MC.

De beelden moesten qua kleurstelling bij de inrichting van de ruimten passen en bijvoorbeeld afgestemd worden op de kleuren van de banken in de wachtruimten en van de frontjes van de kasten in de bestralingsbunkers.

Om een goed beeld te krijgen van de wanden waar de foto's geplaatst moesten worden, wilde ik alle ruimten bekijken. Ik legde dan ook vele

Waar zitten de deuren, stopcontacten en andere voorzieningen? Alles moet wel passen binnen de gekozen foto.

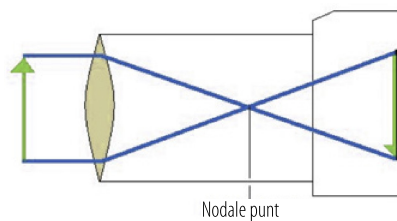
kilometers af in het twaalf verdiepingen tellende ziekenhuis, dat deels klaar en deels in aanbouw was. Ik wilde bestel een indruk krijgen van de ruimten, de lichtval en factoren als stopcontacten, deuren en plaatsing van meubilair. Met al deze factoren moest ik, naast de eisen waar een healing-art-foto aan moet voldoen, al rekening houden bij het maken van de foto's.

Ook op fotografisch gebied kwam er nogal wat voorbereiding bij dit project kijken. Een panorama van 3 bij 15 meter die technisch goed is en ook nog de vereiste sfeer uitstraalt, is namelijk niet eenvoudig te maken. Voor mijn landschapsfoto's maak ik gebruik van Sony-systeemcamera's. De Sony A7R-serie is uitermate geschikt voor landschappen vanwege het grote dynamische bereik van de sensor, die beelden van 42 megapixels produceert. Dit is echter veel te weinig om een panorama van 3 bij 15 meter in één keer te schieten.

Om goede panorama's van dit formaat en beeldverhouding met deze camera te produceren, bleek ik tussen de tien en vijftien staande foto's te moeten maken, die ik deels in Photoshop en deels in Lightroom tot één geheel maakte. Hiervoor heb

je naast een goede camera ook een stevig statief met een professionele panoramakop nodig.

Om het juiste perspectief in je panorama te krijgen, moet je van alle lenzen en brandpuntsafstanden die je gebruikt het nodale punt bepalen. Het nodale punt is het punt in de lens waar de lichtbanen elkaar kruisen. Om fouten te voorkomen in de panoramafoto moet de camera rond dit nodale punt draaien.

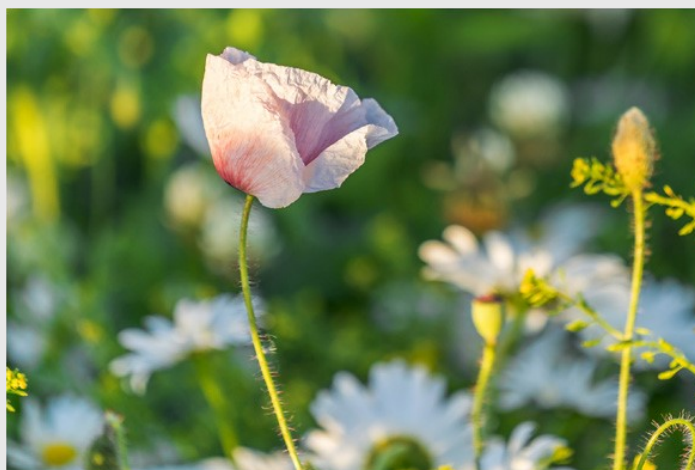
Om de maximale scherptediepte in mijn foto's te krijgen, werkte ik veel met het hyperfocale punt. Het maximale scherptediepte-bereik wordt ook wel de hyperfocale afstand genoemd.

Je kunt je echter nog zo goed voorbereiden, soms zit het gewoon tegen. Zo had ik gepland om vanuit Egmond aan Zee richting het Paard van Marken

te rijden om rond zonsondergang foto's te maken. Het was een prachtige rustige avond en ik zag het al helemaal voor me: de groenblauwe kleur van het water van het IJsselmeer zou prachtig bij de frontjes van die specifieke bunker passen.

Vol goede moed reden we richting Marken, maar onderweg voltrok zich een raar fenomeen. Er dreef een enorme rookwolk achter Amsterdam richting het IJsselmeer. Er bleek een grote brand te zijn op het industrieterrein in Amsterdam-Noord. Hoe verder we Marken naderden, hoe dichter de rookwolk richting de vuurtoren dreef. Tijdens onze wandeling van 2 kilometer bleef het spannend. Zou de rookwolk zichtbaar zijn achter het Paard? De omstandigheden waren subliem. Een prachtig rustig IJsselmeer, weinig wind en een heerlijke lucht, maar die enorme donkere rookwolk ... Uiteindelijk precies achter het Witte Paard van Marken ...

Dit zijn wel foto's die je waarschijnlijk niet snel meer zult maken, maar absoluut geen healing art. Na nog vier pogingen waarvoor we vanuit het Hoge Noorden naar Marken afreisden, bleek toch dé foto voor het project er niet tussen te zitten.

Met eigen ogen zien hoe het licht valt om tot doordachte keuzes te komen.

De foto's

De foto's voor het project moesten in een tijdsbestek van één jaar gemaakt worden. In de praktijk was deze periode echter veel korter, want zodra het blad van de boom is, is de vriendelijke healingart-sfeer verdwenen.

Het voorjaar was voor mij de drukste periode. Als je de bloeiende voorjaarsbloemen wilt fotograferen en de bloesem van de fruitbomen, passend bij de daktuinen, moet je op veel plaatsen tegelijk zijn. Gedurende dit seizoen reed ik dan ook regelmatig van het noorden naar het zuiden van Nederland om foto's te maken.

De clientèle van het Erasmus MC is zeer divers. Vanuit de hele wereld komen patiënten naar dit ziekenhuis om behandeld te worden. Een groot deel van de patiënten komt echter uit Zuid-Holland, Zeeland en een deel van Noord-Brabant. Daarom werd mij gevraagd ook beelden aan te leveren van deze provincies.

Zo stapte ik een aantal keren in de auto om op één dag naar Zeeland heen en weer te reizen voor een

panorama van het strand bij Nieuw-Haamstede. De eerste keer waaide het ontzettend hard en het maken van niet-bewogen foto's was erg lastig. Uiteindelijk kwam ik toch met een aantal mooie panorama's thuis. Voor mijn gevoel had ik echter niet de juiste sfeer te pakken. Dus, toen de voorspellingen voor een zwoele 'zomeravondpanorama' wel gunstig waren, reisden we weer af naar hetzelfde strand. Heen en terug een tocht van zo'n 600 kilometer. Ik had geluk. Het licht was prachtig en de sfeer van een zwoele zomeravond droop van de foto's af. Ik wist het zeker: dit was het panorama dat perfect voldeed aan de healingart-criteria. Deze foto moest wel gekozen worden ... Niets was echter minder waar. Bijna unaniem koos men voor het panorama dat ik tijdens de stormachtige dag gemaakt had. De tweede rit van 600 kilometer had ik me dus kunnen besparen.

Ik ben er inmiddels ook achter gekomen dat het fotograferen van panorama's van golvend water een heuse uitdaging is. De golven blijven namelijk niet stilstaan terwijl je je vijftien panoramafoto's schiet. Een aantal panorama's heb ik flink moeten corrigeren in Photoshop in verband met verspringende golven. Voor mij een leermomentje.

Laatste fase

Tijdens de laatste fase van het project werd ik af en toe getraakteerd op een leuke verrassing. Zo werd hier en daar onverwacht de inrichting aangepast waardoor de foto's niet meer tot hun recht zouden komen. Een snelle, gezamenlijke creatieve oplossing zorgde alsnog voor een prachtig resultaat.

Een kleine 1.400 uur en 15.000 kilometer verder, kan ik vol trots terugkijken op een prachtig en leerzaam project. Het is geweldig om als fotograaf door dit mooie ziekenhuis te mogen lopen en onderwijl lovende woorden van het personeel en de patiënten te ontvangen. Dat ik door middel van mijn foto's een bijdrage mag leveren aan het welzijn van patiënt, bezoeker en personeel van het Erasmus MC is natuurlijk fantastisch!

Het healingart-project is hier nagenoeg afgerond. Met deze geweldige ervaring en mijn inmiddels uitgebreide portfolio aan healingart-beelden hoop ik in een andere omgeving ook nog eens bij te kunnen dragen aan een ontspannen healing environment.